

DEBORAH DAVIS DOMINIK WICHMANN
TINA TURNER

MINU
ARMASTUSE
LUGU

AUTOBIOGRAAFIA

DEBORAH DAVIS DOMINIK WICHMANN
TINA TURNER

MINU
ARMASTUSE
LUGU

AUTOBIOGRAAFIA

Inglise keelest tõlkinud Krista Eek

Originaali tiitel:

Tina Turner, Deborah Davies, Dominik Wichmann

„My Love Story”

Atria Books / Simon & Schuster, Inc

Copyright © Tina Turner, 2018

Kõik õigused kaitstud.

Eestikeelne tõlge @ Krista Eek ja Tänapäev AS, 2018

Toimetanud Laura Nirgi

Kujundanud Inga Joala

ISBN 978-9949-85-447-9

Trükitud Tallinna Raamatutrükikojas

www.tnp.ee

„Minu hääl on alati väljendanud mu emotsioone, kuna see sündis elust, mida elasin. Kui mu silmisse tungisid laval pisarad, siis ei olnud see Hollywood, need olid päris.”

SISUKORD

Proloog	9
1 Parim	13
2 Seal, kus algas su tee	27
3 Miski haarab minust kinni	41
4 Ma ei taha tülitseda	57
5 Muutus on teel	73
6 Kui südamevalu jääb seljataha	95
7 Üleöö kuulsaks	109
8 Välismaine afäär	135
9 Täielik kontroll	161
10 Keeruline katastroof	181
11 Küsi, kuidas ma end tunnen	197
12 Paradiis on siin	213
Järelsõna	225
Tänuõnad	231
Register	233
Autoritest	249

PROLOOG

MINULT TEILE

Kui olin veel väike tüdruk, siis ei kartnud ma riskida. Kasvasin üles Tennesseees asuvas Nutbushis, kus kargasin üle metsatukas asuva oja, mõtlemata hetkekski, mis oleks juhtunud, kui ma oleksin sellesse soga-
sesse vette kukkunud. Mängisin loomadega: hobuste, muulade, isegi madudega. Kardan nüüd madusid, kuid ei peljanud neid lapsena. Ma ei kartnud mitte midagi. Ühel päeval metsatukas mängides leidsin väikese rohelise mao ja mõtlesin: „Kust on tema küll siia sattunud?” Olin kindel, et väike madu oli ema juurest ära eksinud. Tõstsin mao kepi abil maast üles ja läksin pesa otsima. Leidsin selle üles, kuid muidugi löus-
tas seal suur inetu madu, kes oli järeltulijate kaitseks valmis mind ründama. Reageerisin instinktiivselt, mitte hirmu, vaid alalhoiuinstinkti toel. Kargasin eemale ja põgenesin nii kiiresti, kui suutsin. Mu patsid tulid lahti ja mu kleidi vöö pudenes maha, kuid peatusin alles siis, kui olin jõudnud ohutusse kohta. *Ma teadsin, millal madude eest põgeneda.*

Mu elus on olnud piisavalt hetki, mil oleksite võinud küsida: „Kuidas sa küll *sellest* olukorrast puhta nahaga pääsesid?” Tegelesin ohtlike asjadega ja mind ähvardasid ohud, kuid viimasel hetkel andis miski mulle alati teada, millal põgeneda, kuidas jääda ellu. Ma tulin kõigest välja, ükskõik mis minuga juhtus. Mõtlesin, et võib-olla peangi *elama*. Võib-olla olen siin kindlal põhjusel. Võib-olla on selleks põhjuseks enda loo jagamine teiega.

Võib-olla mõtlete: „Tina, me *teame* sinu lugu. Teame kõike sinust ja Ike’ist ja sellest põrgust, millest sa pidid temaga koos olles läbi minema. Teame, et sa põgenesid sellest kohutavast suhtest ja et sa jäid ellu.” Jah, aga on üks asi, mis võib teid üllatada. Olen elanud nüüdseks

MINU ARMASTUSE LUGU

ilma Ike'ita kauem kui koos temaga. Tervelt nelikümmend kaks aastat. See on terve teine elu, millega on kaasnenud minu kõige meeletumaid unistusi ületavad seiklused, saavutused ja armastus. Kuid sellel on olnud ka oma varjukülg. Viimase paari aasta jooksul olen pidanud võitlema oma elu eest viisidel, mida ma ei oleks osanud kuidagi ette näha. Lubage, ma jutustan teile oma loo.

1

PARIM

*„Kingi mulle terveks eluks
lubadusi ja maailm täis unistusi.
Kõnele armastuse keelt, justkui
mõistaksid selle tähendust.”¹*

¹ „Give me a lifetime of promises and a world of dreams / Speak the language of love like you know what it means”. „The Best”, album „Foreign Affair” 1989. (Siin ja edaspidi tõlkija märkused.)

„Tina, kas sa tuled minuga abiellu?” See oli esimene abieluettepanek, mille tegi mulle Erwin Bach, minu elu armastus esimesest silmapilgust, mees, kes pani mul pea ringi käima, kui temaga esimest korda kohtusin. Tema sõnad kõlasid pisut imelikult – ta on sakslane, mistõttu pole inglise keel tema emakeel –, aga see meeldis mulle. Ta oli ilmselt natuke üllatunud, kui ütlesin: „Mul pole sulle vastust.” Teadsin vaid, et see polnud jah ega ei. Ta tegi mulle selle ettepaneku 1989. aastal, mil olime olnud koos kolm aastat. Olin saamas viiekümneaastaseks ja kolmekümne kolme aastane Erwin arvas, et vajan midagi, mis tõestaks tema pühendumist minule. Ettepanek oli temast väga helde, kuid armastasin meie suhet just sellisena, nagu see oli. Lisaks ei olnud ma kindel, mida ma abielust arvan. Abielu võib asju muuta ja minu kogemuse kohaselt mitte alati paremuse poole.

Kakskümmend kolm aastat hiljem (nii palju siis teineteisele pühendumise puudumisest) tegi Erwin mulle uue ettepaneku. Seekord oli tema ajastus täiuslik. Olime koos kümnekonna lähedase sõbraga Vahemerel meie sõbra Sergio jahil nimega Lady Marina. Kõike seda praegu meenutades oleksin pidanud teadma, et mind ootas ees midagi tähtsat. Olime kuskil ääretult ilusas kohas, kuid see polnud Erwini jaoks piisavalt romantiline. Sain hiljem teada, et ta oli pidanud nõu Sergioga, kes tegi ettepaneku purjetada Kreekasse Skorpiose saare juurde. „Erwin, see on parim koht kõige romantilisema hetke jaoks,” oli Sergio lubanud.

Kui jaht sel õhtul kurssi muutis ja uue sihtkoha poole seilama hakkas, küsisin: „Kuhu me läheme, kallis?” Erwin oli ebamäärane ja tegi näo, et ei tea, kuhu me läheme – oleksin pidanud juba siis taipama, et tal oli midagi plaanis, sest Erwin teab *alati* kõike. Järgmisel hommikul avanes mulle ärgates vaade kaunile Skorpiose saarele, endisele Onasiste suvekodule, kaldalt paistmas Jackie siniste ustega kuulsa supelmaja siluett.

Veetsime päeva jahil laiseldes – otsisin endale alati mõne varjulise koha, et oma nahka kaitsta, samal ajal kui kõik teised päikese käes peetasid – ning läksime siis end õhtusöögiks valmis seadma. Kui meie sõpruskond oli kokteilide joomiseks taas kokku kogunenud, siis mär-

kasin, et kõik mehed olid riietunud valgesse. „Kui tore,” mõtlesin. „Nad näevad oma valgetes teksades ja valgetes särkides väga nägusad välja.” Oma parimad suvekleidid selga pannud naised olid sama kaunid. Mul oli seljas elegantne must linane kleit, milles polnud liiga palav. Meil oli koos imetore – suurepärase seltskond, kerge tuuleõhk, kuuvalge õhtu. Pärast õhtusööki tajusin aga õhkkonnas muutust: tundsin äkitselt, et teised olid täis ootust, isegi põnevust. Imestasin, mis võiks küll lahti olla?

Märkasin, et kõigi pilgud olid suunatud Erwinile, kes sammus minu poole ja laskus ühele põlvele. Tema ettesirutatud käes oli väike karp – milline ajatu žest. „Küsisin seda sinult juba kord varem. Nüüd küsin uuesti. Tina, kas sa abiellud minuga?” Ta ütles seda sel korral täiuslikus inglise keeles. Mehed pühkisid silmanurgast pisaraid – ma ei suuda siiani uskuda, et nad nutsid – ja naised hõiskasid rõõmust, kui ma vastasin talle innukalt: „Jah!” Ütlesin sel hetkel jah Erwinile ning jah armastusele, pühendumusele, mis ei olnud minu jaoks kerge. Olin seitsmekümne kolme aastane ja minust pidi esimest korda elus saama pruut. Lugesite õigesti, *esimest* korda. Minu nimi on Tina Turner ja ma olin abielus Ike Turneriga, aga ma ei olnud kunagi pruut.

Lubage ma jutustan teile minu ja Ike'i pulmast, kui seda võib muidugi üldse pulmaks nimetada. Ma polnud selline tüdruk, kes unistas suurtest pulmadest. Muidugi kujutasin ette, et ühel päeval ma abiellun, aga me ei olnud Nutbushis suurtest pulmadest midagi kuulnud – vähemalt mitte sellistest, kus pruudil on valge kleit ja loor ning kõik muu selle juurde kuuluv. Ma ei mäleta ühtegi seesugust tseremooniat, sest mu vanemad ning kõik mu tädid ja onud olid selleks ajaks juba abielus (või nad ei abiellunudki kunagi), kui mina nende ellu ilmusin.

Kui Ike mulle abieluettepaneku tegi, siis ei olnud selles midagi romantilist. Ta püüdis selle toel pääseda keerulisest olukorrast, kuna üks tema endistest abikaasadest oli kuulnud, et meil oli ilmunud edukas plaat ja ta tahtis seetõttu Ike'ilt raha. Ike oli olnud nii mitu korda abielus, et olin kaotanud järje. Kõigile tema varasematele abikaasadele lisandusid lugematud tüdruksõbrad, kes tulid ja läksid meeletu kiirusega. Ike magas või püüdis magada iga ettejuhtuva naise, olid nad

siis abielus, vallalised või midagi vahepealset. Ma ei mäleta, miks oli minuga abiellumine selle konkreetse rahaprobleemi lahendus, kuid Ike'i arvates oli see õige samm. Ta küsis minult täiesti ootamatult: „Tahad minuga abielluda?” Just niimoodi – jämedalt, kannatamatult, ilma igasuguse pehmuseta. Selline oli Ike'i komme.

Ma ei tahtnud seda teha ja tean nüüd kõike seda meenutades, kui *väga* ma ei tahtnud seda teha. Olin selleks ajaks näinud ja kogenud Ike'i halvimaid külgi. Meie elud olid aga nii keerulised – meil oli kasvatada neli last (Ronnie, meie ühine poeg; Craig, minu poeg eelnevast suhtest ning Ike juunior ja Michael – Ike'i ja tema kõige viimase abikaasa Lorraine'i pojad), lisaks töötasime koos, nii et mul ei olnud erilist valikut.

Oletasin, et kui ma juba abiellun, siis peaksin vähemalt pruudi moodi välja nägema. Panin selga oma parima kleidi ja stiilse laia äärega pruuni kübara. Miks kübara? Mulle lihtsalt tundus, et nii peab. Ma ei tahtnud näha välja seksikas, nagu laval või klubis esinedes, ja arvasin, et kübar mu väljanägemise tõsiseltvõetavamaks ja pulma jaoks sobilikumaks. Teate, mul ei olnud kedagi, kes oleks saanud mulle seltskondlike asjade (ja kommete) osas nõu anda. Pidin lootma oma instinktidele. Mul polnud Ike'i tõttu ühtegi sõpra, seepärast jälgisin inimesi alati kõikjal, kus käisime – lennujaamades, uutes linnades, eriti kui olime sõitnud esinema Euroopasse – ning jälgisin ja õppisin. Lugesin ka moeajakirju, Vogue'i, Bazaari ja Women's Wear Dailyt, püüdes end pidevalt täiustada. Õppisin just nende toel, milliseid riideid kanda, kuidas end jumestada ja kuidas oma isiklikku stiili arendada.

Kui olin end valmis seadnud pulmapäeval, mis ei tundunud sugugi pulmapäevana, siis istusin koos Ike'iga auto tagaistmele. Duke, kes oli tavaliselt meie bussijuht, istus rooli taga ja oli valmis meid üle piiri Mehhikosse sõidutama. Duke ja tema naine Birdie, kes hoolitses meie poiste eest siis, kui olime turneel, kuulusid minu laiendatud perekonda ning mul oli seepärast hea meel, et ta oli meile sõidul seltsiks.

Ike'il oli alati mingi tagamõte. Ilmselt oli ta mõistnud, et Tijuana on parim koht kiire tseremoonia jaoks, et ta suudab sealt leida kellegi, kes teeks selle ära ilma abieluloo ja vereanalüüsita. Abielu polnud tõenäo-

liselt isegi seaduslik. Tema motiivide vaidlustamisel polnud mingit mõtet. Ta oleks lihtsalt tigidaks saanud ning see oleks võinud lõppeda peksuga. Kohe kindlasti ei tahtnud ma oma pulmapäeval saada sinist silma.

Tijuana oli sel ajal ikka veel allakäinud ja lärmas linn. Sõitsime pärast piiriületust edasi mööda tolmat teed – issand, kuidas see tolmas – ja otsisime üles mingisuguse Mehhiko rahukohtuniku. Väikeses ja räpases kabinetis lükkas üks mees üle laua minu ette mõned dokumendid, et ma nende alla kirjutaksin, ja see oligi kõik. Mul ei pruukinud pulmade osas erilisi kogemusi olla, kuid teadsin, et see sündmus peaks olema täis emotsioone ja rõõmu. Selles pulmas neid aga polnud. Mitte keegi ei öelnud: „Võite pruuti suudelda.” Ei tõstetud ühtegi toosti. Ei jagatud õnnitlusi. Ei sõnagi ühisest õnnelikust elust.

Uskuge või mitte, aga olukord läks peagi veelgi hullemaks. Kuna Ike oli juba patuses Tijuanas, siis tahtis ta lõbutseda *temale* meelepärasel viisil. Arvake ära, kuhu me läksime? Litsimajja. Meie pulmaöö! Ma ei ole sellest mitte kunagi kellelegi rääkinud, sest tundsin liiga suurt häbi.

Inimesed ei suuda ette kujutada, milline mees ta oli. Ta oli mees, kes viis oma värskes abikaasa kohe pärast pulmatseremooniat pornograafilisele seksietendusele. Istusin seal, piiludes silmanurgast Ike'i, ja mõtlesin: „Kas see tõesti meeldib talle? Kuidas on see võimalik?” See kõik oli nii kole. Meessoost esineja oli ebameeldiv ja näis olevat impotentne ning tüdruk ... ütleme lihtsalt, et laval demonstreeritu oli pigem günekoloogiline kui erootiline. Olin kogu selle aja õnnetu, valmis iga hetk nutma puhkema, kuid mul puudus põgenemistee. Me ei saanud lahkuda enne, kui Ike oli selleks valmis – ta nautis etendust täiel rinnal.

Kogu see kogemus oli nii häiriv, et surusin selle alla, kustutades selle oma mälestustest. Kui hakkasime lõpuks tagasi Los Angelese poole sõitma, olin loonud mõtteis täiesti teistsuguse stsenaariumi – romantilise põgenemise fantaasia. Järgmiseks päevaks olin hakanud teiste ees kiitlema: „Teate, mis? Ike viis mu Tijuanasse. Me abiellusime eile!” Veensin end, et olen õnnelik ja *olingi* lühikest aega õnnelik, sest arusaamine, et olen abielus, tähendas minu jaoks ka tegelikult midagi.